



Pipafigyist

2009. szeptember • III. évfolyam, 9. szám

Közéleti Civil Hírmondó

Ára: 100 Ft

Vendégségben Zakliczyn város napján

Idén június 26-29. között a Jász Íjász Hagyományörző Egyesület meghívást kapott lengyel testvérvárosunktól, Zakliczyntól, hogy a város napi rendezvény keretében ismertesse meg a hagyományörző íjászatot az ott élőkkel. Nagyon örültünk a meghívásnak, hogy mi is bekapcsolódhattunk azon civil szervezetek közé, akik lengyel-magyar barátságot tevőlegesen is ápolják.

Látogatásunkra vendéglátóink több programot is tartogattak, ami nagy szerencse volt, mivel az időjárás a kezdetekben úgy alakult, hogy félő volt egy újabb özvív kialakulása. Az első világháborús hadisírok gondozása, ami látogatásunk egyik fő céljaként indult, a temetők megközelíthetlensége miatt későbbi időpontra tolódott. A vendéglátóink megígérték, mihelyt az időjárás lehetővé teszi, elvégzik a szükséges teendőket.

Kalandos érkezésünket követően Tarnów városába invitáltak minket, ahol idén Bem tábornok hamvai hazahozatalának 80. évfordulóját ünnepelték. Mindkét nép magának vallja Jozef Bemet vagy Bem Józsefet, így minden emlékmű két- vagy háromnyelvű (mivel Murat pasa néven Törökországban hunyt el) felirattal van ellátva. Síremléke hat oszlopon nyugvó szarkofág, mely egy tó közepén helyezkedik el. Ennek oka, hogy vallási okokból nem lehetett „a keresztény lengyel földben” elhantolni, hiszen a tábornok muzulmán hitre tért át.

Természetesen vendéglátóink ismét kitétek magukért, az örökké emlegetett lengyel baráti vendégszeretetet lépten-nyomon a fellegekbe emelik. Ebben benne foglalják vendéglátásuk, az az őszinte kedvesség, barátság, amivel körül vesznek bennünket – Lengyelországban vendégként még egy zlotyit is nehéz elkölteni. A „vacsoracsaták” elképzelhetetlenek azok számára, akik csak televízióból ismerik ezt a fogalmat.



A város napi rendezvények részeként a világon először betonon és kövön sikerült a jász íjásznak jurta állítani és íjászbemutatót tartani. Igaz, vesszőfogó híján ezt a polgármesteri hivatal ajtaja alaposan megsínylette. Több százán álltak körül minket, hasonló érzés volt, mint itthon, amikor íjászersenyen veszünk részt. Az íjagnál kevésbé veszélyes eszköz volt a karikás ostor, amit óráig csattogtattak vagy kíséreltek meg csattogtatni az érdeklődők. Ezt követően a tízedikből a huszonegyedik, illetve kicsit a huszadik századba repültünk: A jurtabontás után az Elvis Brothers zenekar klasszikus rock and roll nótákat adott elő óriási sikerrel, tökéletesen visszaadva az 50-es, 60-as évek hangulatát. Az ezt követő népzenei koncert teljes extázisba hozta a közönséget, a téren lévő mintegy 1500 ember kivétel nélkül táncolt. Mivel este 10-re járt az idő, a férfiak igazi lengyel virtusból: nem csak szem, hanem torok sem maradt szárazon.

Késő éjszaka mi is nyugovóra tértünk. Csak azért sikerült elaludnunk, mert másnap indulnunk kellett haza. Ezúttal is kicsit fáj a búcsúzás, mindig remekül érzem magam Lengyelországban, Zakliczynben. Újabb lökést kapott a kapcsolatok minél hosszabb ideig való ápolása, jövőre újra vendégül látjuk lengyel barátainkat. Igyekezünk azt a hangulatot megteremteni mi is, amiben náluk részünk volt.

Matécsa László Csaba

Lehet, hogy unalmas lenne az olyan iskola, amelyikben csupa jó tanár tanítana csupa jó gyereket. **Mikszáth Kálmán** „A mi jó tanárunk” című írásában ezt írja:

„Összes tanítványai szerették, ő is valamennyit ösmérte és szerette, még a rosszakat is szerette, mert mint mondá, azoknak nagyobb szükségük van a gyámolító kézre.”

Azt kívánom a mai tanároknak, hogy így szeresse őket minden tanítványuk (a rosszak is), és ezt kívánom a mai tanítványoknak, hogy ilyen tanárjuk legyen (aki szereti még a rosszakat is).

Heltai Jenő:

Dal az iskoláról

Voltam diák, sőt gimnazista.
Rövid nadrágos, víg fiú,
A nadrágom ma jóval hosszabb,
De hajh, az élet szomorú.
Szívemben ott zsong most a kornak
Bájos, bohó emléke mind,
Mikor még iskolát kerültem,
Ravasz, megfontolt terv szerint.

Hogy most az iskolák előtt nyüzsg
Szorgalmas ifjak nagy hada:
Eszembe jut, hogy ottan én is
Csak így nyüzsögtem valaha.
A beíratás pillanatja,
Mily fontos volt, mily izgató,
És jobban imponált a szolgál,
Mint tanár és igazgató.

A tudományt hogyan szomjaztam
Leírni ezt nem tudja toll,
Hiszen a kettős aorisztosz
Ma is fejemben zakatol.
Nem tudtam akkor mi a csók még
S hogy fű, fa, ág miről susog.
Azt tudtam csak mi fán teremnek
A súlyos logaritmusok.

E kornak vége mindörökre
S mily szomorú, mily bús e vég!
Nem érdekelnek engem immár
A fürgé rendhagyó igék.
Az ódon dászkok kirakatját
Nem nézem át tankönyvekért,
Amelyekről későn derül ki,
Hogy tartalmuk garast sem ér.

A szabadkezi rajznak immár
Rajongó híve nem vagyok
S dolgozataimnak külalakja,
A tisztaságtól nem ragyog.
S ha kapnék magaviseletből
Osztályzatot – mily keserű! –
Ma az a fok nem példás volna,
De kevésbé szabályszerű.

Mégis, az utcán álldogálva,
Ha látom a diákokat,
A szeptemberi napsugárban
Szívemből mély sóhaj fakad:
Oly szép idő volt a diákkor
És vissza nem tér soha már
Legföljebb egyszer, – a fiammal,
Ha majd az iskolába jár.



Fotók: Károlyiné Wagner Katalin



Jeles évfordulók

Szeptember

70 évvel ezelőtt, 1939. szeptember 1-jén a hitleri hadsereg megtámadta Lengyelországot, ezzel kezdetét vette Európában a II. világháború. A hat évig tartó harcokban közel 70 nemzet vett részt és mintegy 60 millió civil és katona vesztette életét.

95 éve született és 30 éve hunyt el Homoki Nagy István (Mezőtúr, 1914. szeptember 2. – Budapest, 1979. december 14.) Kossuth-díjas magyar filmrendező, operatőr, író és ügyvéd. 1937-ben szerzett jogi diplomát, ezen a pályán is dolgozott – bár természetfotóiban megmutatkozott alkotótehetsége is. 1949-ben hagyta ott a jogot, elfogadta a Magyar Híradó és Dokumentumfilm Gyár felkérését. Természetfilmjei a magyar tájat és élővilágát mutatták be az 50-es és 60-as években (Gemenci erdő, Kis-Balaton, hortobágyi síkság, alcsútdobozsi dombvidék, a Tisza menti füzesek, a Duna, Kiskunság, a Kőrösök vidéke, a Vértes alja), de az állatokkal (mint főszereplőkkel) forgatott filmjei is népszerűek voltak. Emblemikus alkotása pl. az 1953-as „Gyöngyvirágtól lombhullásig”. Negyven ország vásárolta meg filmjeit, fesztiválokon vetítették és díjazták munkáit.

30 éve hunyt el Öveges József (Páka, 1895. november 10. – Budapest, 1979. szeptember 4.) professzor, tanár. 1919-ben a Pázmány Péter Tudományegyetemen számítan-fizika szakon kitűnő eredménnyel szerzett tanári diplomát. 1946-ig számos piarista gimnáziumban oktatott, majd a tanárképzésben is részt vett. A televízió „100 kérdés – 100 felelet” című műsorával (ami 135 adást ért meg), a rádióban tartott 256 előadásával, könyveivel, írásaival, valamint a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat vezetőjeként több mint 30 évig végzett munkájával óriási érdemei vannak a népművelésben, a tudomány népszerűsítésében. Halála méltó volt életéhez, egy kísérellet bemutatása közben kapott agyvérzést Budapesten.

90 éve hunyt el Schulek Frigyes (Pest, 1841. november 19. – Balatonlelle, 1919. szeptember 5.): építész, műegyetemi tanár, az MTA tagja. Fiatal korától fogva tudatosan készült az építészeti pályára, az iskolai szünetekben kőművessegédként helyezkedett el, hogy a mesterség ezen oldalát is kitanulja. Akadémiai tanulmányait Bécsben végezte, 1866-ban európai tanulmányútra indult. Számos olyan középkori építészeti emlék helyreállítása fűződik nevéhez, mint a Budavári Mátyás-templom (neogótikus átépítés), a jáki templom, a lócsei városháza, vagy az eperjesi Szent Miklós-kegytemplom tornyának átépítése. Tervei alapján épült pl. a budapesti Halászbástya, a János-hegyi Erzsébet-kilátó vagy a szegedi „kakasos” református templom.

105 éve hunyt el Czetz János (Gidófalva, 1822. június 8. – Buenos Aires, 1904. szeptember 6.) az 1848–49-es forradalom és szabadságharc honvédtábornoka, az argentin hadsereg kiemelkedő szervezője és Argentína első katonatiszti főiskolájának igazgatója. Katonai pályáját 1842-ben a 62. gyalogezred hadnagyaként kezdte, tetteivel és írásaival érvelt a magyar vezénlyelv használataért. A szabadságharcban az erdélyi fronton tüntette ki magát, Bem távollétében volt az erdélyi hadsereg megbízott parancsnoka is. A világosi fegyverletétel után évtizedes európai vándorlás következett az életében, tevékenyen részt vett a 48-as magyar emigráció politikai és katonai tevékenységében. 1860-ban telepedett le Argentínában, ahol Juan Fernando Czetz néven részt vállalt az argentin katonai-műszaki életben.

105 éve született Keresztury Dezső (Zalaegerszeg, 1904. szeptember 6. – Budapest, 1996. április 30.) irodalomtörténész, kritikus, író, költő, esztéta, az MTA tagja. Tanulmányait Eötvös-kollégistaként a budapesti, a berlini és a bécsi egyetemen végezte. 1928-ban szerzett magyar-német szakos tanári diplomát. 1929-től a berlini egyetem magyar lektora, a Magyar Intézet könyvtárosa volt. 1936-tól az Eötvös Kollégium tanára. 1945-ben a budapesti egyetem magántanára és a Magyar Írószövetség alapító tagja. 1945–1947 között a Nemzeti Parasztpárt tagjaként vallás- és közoktatásügyi miniszter, 1945-től az Eötvös Kollégium igazgatója. 1948-tól az MTA főkönyvtárosa. 1950-től nyugdíjba vonulásáig az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa volt.

25 éve hunyt el Máté Péter (1947. február 4. – 1984. szeptember 9.) magyar táncdalénekes, hangszerelő, zeneszerző és zongorista. Közel 150 dal szerzője és előadója. Dalai halála után 25 évvel is hihetetlen népszerűségnek örvendenek, a huszadik század egyik legkiemelkedőbb magyar zenei tehetsége volt.

5 éve hunyt el Széchy Tamás (Doboz, 1931. március 27. – Budapest, 2004. szeptember 13.) úszóedző. Edzőként 1962-ben került kapcsolatba az úszósporttal, amikor a Központi Sportiskola (KSI) vízilabda csapatánál kezdett dolgozni Gyarmati Dezső felkérésére – mint a vízilabdások úszóedzője. 1967-ben megalapította a KSI úszószakosztályát, melynek 1976-ig vezetője volt, majd dolgozott a Budapesti Honvédnál és az Újpesti Dózsnál, illetve volt a válogatott szövetségi kapitánya. Páratlanul sikeres karrierje során tanítványai között több olimpiai (Wladár Sándor, Szabó József, Darnyi Tamás, Czene Attila, Rózsa Norbert) és világbajnok (Hargitay András, Verrasztó Zoltán, Darnyi Tamás, Rózsa Norbert) volt.

100 éve született Amerigo Tot, eredetileg Tóth Imre (Fehérvárcsurgó, 1909. szeptember 27. – Róma, 1984. december 13.) magyar szobrászművész. 1926 és 1928 között Budapesten tanult Helbing Ferenc és Leszkovszky György tanítványaként. Később csatlakozott Moholy-Nagy László Bauhaus mozgalmához Németországban. 1933-ban költözött Rómába, ahol élete hátralévő részét töltötte.

(Forrás: Neumann-ház – Jeles napok, MTA KFKI – HISTÓRIA, Új Könyvpiac – Évfordulók)

Szívet-lelket; gyermekeket gyógyító dallamok

Mága Zoltán hegedűművész jótékonyági koncertje
a Szolnoki Belvárosi Nagytemplomban

Augusztus 19-én este indult útjára Mága Zoltán hegedűművész „100 templomi koncert” című koncertsorozata a Szolnoki Belvárosi Nagytemplomban. – A megnyitógálát 18-án tartották a Budapesti Szent István Bazilikában. – A két órás koncert előtt szentmisére gyűltek össze a hívek. Már a mise kezdetén megtelt a templom, sokan voltak, akik a koncertet csak a nyitott ajtóból hallották. Így is csodálatos élményben volt része a közel ezerfőnyi szolnoki zeneszerető embernek. Mága Zoltán hegedűművész meghívta barátait; szerepelt Frankó Tünde, Bándi János és Fischl Mónika, valamint a Szolnoki Szimfonikus Zenekar Izaki Masahiro vezényletével; a Szolnoki Bartók Béla Kamarakórus és a Szolnoki Kodály Kórus.

Az első műsorszám Bach: Ave Mariaja volt, és csordultig töltötte lelkünket a gyönyörű dallam. A továbbiakban Vivaldi, Schubert, Verdi, Puccini, Albinoni és Mo-

zart dallamai csendültek fel. Záró számként Verdi: Nabucco című operájából a Rabszolgakórust hallottuk. Ráadásnak pedig Erkel Ferenc: Bánk bán című operájának második felvonásából a Hazám, hazám nagyária csodálatos dallamai szálltak a Nagytemplom ódon falai közt szívünket, lelkünket gyógyítva, gyönyörködtetve.

Köszöntőjében Szalay Ferenc polgármester úr méltatta a szolnoki születésű hegedűvirtuóz kiemelkedő jelentőségű koncertsorozatát, mely a rászorulókat megsegítésére szerveződött. A szolnoki adományok a helyi kórház gyermekosztályának műszerezettségét teszik teljesebbé.

Köszönjük Mága Zoltánnak és a száznál több fellépő művésznek a csodálatos két órát, melyet nekünk szenteltek; és köszönjük, hogy Velük együtt segíthetünk a gyógyulásra váró szolnoki kis betegeken.

Márki Éva

Így ünnepeltek Gödöllőn 2009. augusztus 20-án

Dr. Fábri Mihály Gödöllő város díszpolgára

Hagyományosan az idén is augusztus 20-án adta át a Gödöllő város díszpolgára címet dr. Gémesi György polgármester. A képviselőtestület döntése szerint az elismerésben Fábri Mihály részesült generációkon átívelő példaértékű pedagógiai tevékenységéért, kiemelkedő közéleti munkájáért, a történelmi-helytörténeti hagyományok ápolásáért. A kitüntetést a Városháza dísztermében tartott ünnepi képviselő-testületi ülésen adták át. A kitüntetést azoknak a magyar vagy külföldi személyeknek adható, akik a város gazdasági, társadalmi, tudományos vagy művészeti életében maradandót alkottak, egész életművükkel, kiemelkedő munkásságukkal szolgálták az emberi civilizációt, a kultúrát, a művészet ügyét, hozzájárulva a város tekintélyének gyarapításához, jó hírnevének növeléséhez.

A Városháza előtti téren este tartott ünnepség térzenével kezdődött. A Gödöllői Városi Fúvószenekar játszott, Ella Attila vezényelt. Ezután megáldották majd megszégyesítették az új kényeret. Ünnepi beszédet mondott dr. Gémesi György polgármester. Többek között elmondta: „az emlékezés ne

csak egy nosztalgikus esemény legyen, hanem valóban tárja elénk a Szent Istváni életművet, melynek hatásai, értéke és aktualitása talán nem volt soha annyira időszzerű, mint napjainkban; és ami ma is – modern szóval – versenyképes programot adhat bárkinek, aki úgy gondolja, szeretné újra felemelni népünket és hazánkat oda, ahova a több mint ezer esztendő múltunk, eredményeink és képességünk alapján kerülhetünk. Nem kell kitalálni látványos, elszédítő programokat, nem kell nagyhatású beszédekkel így vagy úgy sokkolni az embereket, nem kell betarthatatlan ígéretsekbe kezdeni, hanem elő kell venni a Szent István-i életművet és ott a kész program”. Az est további részében ünnepi hangversenyt adott a Gödöllői Szimfonikus Zenekar. A műsorban Erkel, Brahms, Kodály és Johann Strauss művek hangoztak el. Szólót énekelt Molnár András Kossuth-díjas operaénekes, vezényelt Gál Tamás Liszt-díjas karmester, Érdemes művész. A nagy tetszéssel fogadott koncert után az ünnepi műsor tűzijátékkal ért véget.

www.godollo.hu



Iskola, iskola, ki a csoda jár oda?

I. a.

Baranyi Krisztina
Béczy Boglárka
Dombi Áron
Dósa Flóra
Hornyák Botond
Horváth Ádám
Horváth Viktor
Kanalas Gina
Kovács Kristóf
Maczkó Adriána
Mezei Virág
Nagy Dávid
Nagy Livia
Nyers Dániel
Rafael Leon
Rafael Lucián
Renkó Adrián
Rusai Ádám
Sinkler Róbert
Tóth Erika
Vad György
Wagner Angelika

I. b.

Bense Adrián
Csámpai Zsófia
Farkas Alexandra
Farkas Zsuzsanna
Garas Ede
Harangozó Albert
Horváth Levente
Jávorsik Csilla
Kátai Liliána
Kiss Iászló
Kollár Marcell
Lakatos Rafael Rómeó
Máté Alexandra
Németh György
Németh Lizetta
Pál Bence
Rimóczi Cintia
Székely Márk
Szénási Sándor
Szűcs Tímea
Tóth Ádám
Zsámboki Richárd

I. c.

Balázs Lehel Bulcsú
Burján Dominik
Czeczulics virág
Drabos Réka
Farkas László
Illés Letícia
Johancsik Zoltán
Kiss Bence
Kolompár Bettina
Kovács Lilla
Kurunczi Zoltán
Lakatos Zsolt
Palócz Dániel
Patkós Vivien
Paulovits Alexandra
Rác Alexa
Szénási Alex
Szénási Márk
Szénási Viktória
Tóth Bettina
Vass Martin

A 2009/2010-es tanévben Jászfényszaru 65 kisgyermek kezdi meg az általános iskolai tanulmányait. Az I. a. osztályosok Szász Anita, az I. b. osztályosok Fónagyné Vitai Mária és az I. c. osztályosok Törő Zoltánné tanító nénik szárnyai alá kerültek.

Az első osztályos kisgyermek tele tudásvágygal mennek az iskolába. A tanítók úgy szervezik a napi munkát, hogy a gyermekek sokat játszassanak, játszva, örömmel ismerkedjenek az iskolai élettel.

Az első osztály a legnehezebb – persze nem csak az elsajátítandó iskolai tananyag, hanem a környezetváltás miatt is. Az új osztálytársak, a beilleszkedés, a fokozott fegyelem és magatartás, mind – mind új kihívást jelent gyermekeknek és szülőknek egyaránt. Ezért nagyon fontos, hogy az iskolára történő felkészítés már évekkal ko-

rábban, az óvodában is elkezdődjön. Persze az óvoda nem minden. A szülőknek épp olyan nagy szerepük van az újonnan felmerülő akadályok minél könnyebb és probléma mentesebb leküzdésében. Sokszor az iskolában jelentkeznek először, hogy ami eddig otthon csak „aranyos” volt, az az iskolában elvárt magatartásbeli követelményeknek nem felel meg. Ugyanakkor sokan nem is gondolják mennyi probléma van még az olyan apróságokkal, mint késel-villával evés, vagy a cipőfűző önálló megkötése.

A kisdíjakoknál hirtelen alkalmazni kell mindazt, amire az óvodában a játék közben észrevétlenül fel lettek készítve. Vagyis tudni kell pl. koncentrálni, ráadásul legalább 20 percig, ami nem is olyan kis feladatot.

A tanító nénik dolga sem könnyebb, hiszen nekik is tanulási folyamat az első év. Meg kell ismerniük a gyermekek testi érettségét, értelmi, anyanyelvi, motoros, finom motorikus, érzelmi, akarati és szocializációs képességét. Az iskola feladata, hogy ehhez a megismerési folyamathoz a feltételeket biztosítsa úgy a tanulók, mint a pedagógusok számára.

Már iskolás vagyok

A harmadik tanítási napon körkérdest intéztem valamennyi első osztályos kisgyermekhez:

Miért jó iskolásnak lenni?

– Lehet sokat színezni, rajzolni.

– Mert találkozok a legjobb barátommal.

- Azért, mert kimegyünk az udvarra játszani, de a nagyok olyan buták, hogy csúnyán beszélnek.
- Az a jó, hogy sok leckét kell írni és én nagyon szeretek írni.
- Nagyon tetszenek az óvóné... jajj, a tanító nénik.
- Nagyon szeretek iskolába járni, nem tudtam, hogy ilyen jó lesz!
- Én izgultam, csak úgy simán izgultam, meg minden.
- Sokat akarok tanulni, mert én fodrász akarok lenni.
- Semmi helyzet nincs, tanulunk meg ilyesmi.

Hogyan telik el egy napod az iskolában?

- Hát – nehezen.
- Megnéztük a könyveket.
- A végére már éhes vagyok.
- Én meg álmos.
- Nem szabad beszélgetni, de a Lackó folyton beszélget, és a tanító nének van vastag ragasztója és be fogja ragasztani a Lackónak a száját, ha nem marad csendben.
- Hát még sehogy.
- Csak azt nem tudom, hogy mikor írunk már végre.
- Jó sokat kellett ám színezni! Alig bírtam.
- Nekem hiányzik az óvoda, de itt sem rossz.

Hogy tetszik a tanító nénid? Mi a véleményed róla?

- Hát tetszik.
- Szép haja van.
- Azt mondták, hogy szigorú, de nem is.
- Kedves és aranyos.
- Olyan, mint az anyukám.
- Aki nem fogad szót, arra rászól.
- Még az udvaron is velünk van.
- Én biztosan szeretni fogom.
- Az anyukám is ismeri, azt mondta, jó lesz.

Mi felnőttek is azt tudjuk, hogy jó lesz! Szeretnénk mi is megfelelni a gyerekek bizalmának.

Kaszainé Ocskó Györgyi

Ismét a kerékpárútról, az új – veszélyes – közlekedési helyzetről!

Lassan egy hónapja lesz, hogy birtokba vehettük azt a kerékpárutat, amelyet régóta vártunk. Az új úttal új és nem is veszélytelen helyzetbe kerültünk mi gyalogosok, autósok és kerékpárosok.

Gyalogosként nem szoktunk hozzá, hogy a kerékpáros is veszélyt jelenthet a számunkra, ha nem vagyunk elég körültekintőek.

Autósként a mellékutakról kikanyarodva a főútra, vannak új, szinte beláthatatlan szakaszok, amely akadályokat csak araszolva küzdhetünk le.

Kerékpárosként pedig sokan nem szoktunk hozzá, hogy a kerékpárúton kell közlekedni s nem a járdán (mint azt annyi gyerek teszi az iskola megkezdésével) s nem az autóúton – dupla figyelmet kívánva mindenkitől, aki közlekedik.

A veszélyhelyzetre való tekintettel ismét közzé tesszük az önkormányzati hírelés után a Pipafüstben is Terenyi Imre r. hadnagy, rendőrőrs parancsnok rövidített tájékoztató anyagát.

A kezdeti időszakban fokozottan figyeljenek egymásra, amíg mindenki megszokja az új közlekedési helyzetet!

A kerékpárút az út táblával megjelölt része. Ott ahol kerékpárút rendelkezésre áll, kötelező azt igénybe venni a kerékpárral közlekedőknek.

Egyértelműen szabadon kell hagyni ezt a részt a kerékpárosok, és a gyalogosok részére ezért a kapubejáróba történő parkolást, illetve beállást az udvarba legyenek szívesek a járművel közlekedők úgy megvalósítani, hogy ne zavarják, akadályozzák a kerékpárúton közlekedőket.

A kerékpár a KRESZ értelmében jármű, tehát a vezetéséhez ugyanazok a feltételek szükségesek, mint más jármű esetében: Járművezetésre alkalmas állapotban kell lenni (tehát ittasan kerékpározni sem szabad), ismerni kell a KRESZ szabályokat. Tilos a kerékpárhoz oldalkocsit, illetve egyéb vontatmányt kapcsolni a kerékpár-utánfutó kivé-

telével. **Tilos kerékpáron ülve állatot vezetni.** Tilos kerékpárt más járművel vontatni. Tilos elengedett kormányon kerékpározni. Kerékpáron csak olyan csomag szállítható, ami a kormányzást nem akadályozza. 12 év alatti gyerek főútvonalon nem kerékpározhat. Kerékpáron egy 18. életévét betöltött felnőtt legfeljebb egy, 10 évesnél fiatalabb gyermeket szállíthat a megfelelő gyermeküléssel. Egyébként utast szállítani tilos! A csomagtartón utazni veszélyes, mert a fékút meghosszabbodik. Továbbá az utas lába beleakadhat a kerékpár küllői közé, ezzel balesetet okozva.

Kerékpárral legfeljebb 40 km/óra sebességgel szabad közlekedni.

Kerékpárúton: Ha az út mellett van kerékpárút, akkor csak itt szabad kerékpározni. A kerékpárút-autóút kereszteződésekben nem biztos hogy elsőbbségük van a kerékpárosoknak, ezért fokozott óvatossággal hajtsanak át! Ha elsőbbségük van, akkor is előbb győződjünk meg arról, hogy megadják, és csak utána hajtsanak le az úttestre!

Elsőbbség: A kanyarodó járműveknek elsőbbséget kell adniuk azoknak a gyalogosoknak valamint kerékpárúton haladó bicikliseknek, segédmotor-kerékpárosoknak, akik keresztezik az utat, amire éppen kanyarodik a jármű. **Elsőbbséget kell adni a Szabadság útra az alsóbbrendű útról érkező járművel is, a kerékpárúron egyenesen haladó kerékpárosnak.**

A Szabadság útra az alárendelt utakról érkező járművek vezetőinek elsőbbséget kell adni a kerékpárúton útját egyenesen folytatni szándékozó kerékpárosnak, ezért a kereszteződést fokozott körültekintéssel közelítsék meg, hiszen a korábbi gyakorlattal ellentétben több méterrel a kereszteződés előtt kell az elsőbbségadást teljesíteniük! A Szabadság útról jobbra kis ívben kanyarodó járművel elsőbbséget kell adni a kerékpárúton egyenesen haladó

kerékpárosnak, illetve amennyiben balra nagy ívben keresztezik a kerékpárutat szintén elsőbbséget kell adniuk. Ezek a manőverek az eddig megszokottnál szélesebb körű előrelátást igényelnek a kanyarodó járművezetőktől.

A kerékpárosok a kereszteződésekben való áthaladás előtt mindig győződjenek meg róla, hogy meg fogják kapni az elsőbbséget, ha jár. Ilyenkor határozottan éljenek is az elsőbbségükkel, indokolatlanul ne mondjanak le róla.

Az elsőbbségről való lemondást nem lehet visszavonni. A lemondás egy járműnek szól.

Jobbra kis ívben történő kanyarodás kerékpárral a korábban megszokott módon végrehajtható – amennyiben nem keresztezik a Szabadság utat –, azonban a kanyarodási szándékot minden esetben kötelező jeleznie a kerékpárosnak.

Tehát amikor a kerékpár útra ráhajtanak a túloldaltól, illetve a kerékpárutat elhagyva keresztülhaladnak a kerékpárosok a Szabadság úton, azt tegyék leszállva és tolvá a kerékpárt, mert az autósok kevésbé fognak kerékpáros jelenlétére számítani, a kerékpárút létezésé miatt.

A közúti közlekedés biztonságosan csak akkor lehetséges, ha a közlekedők a rájuk vonatkozó szabályokat ismerik, és azokat betartják, alkalmazzák. Ez a feltétele annak, hogy a közlekedők között kialakuljon a „bizalmi elv”. Ez a kifejezés azt jelenti, hogy minden közlekedő számíthat arra, ha ő szabályosan közlekedik, akkor a többiek is megtartják a rájuk vonatkozó szabályokat.

A járművezetőkkel szemben alapvető elvárás, hogy a kerékpárútra nem parkolhatnak, nem zavarhatják az ott közlekedőket!

Balesetmentes közlekedést kívánok mindenkinek!

Terenyi Imre
r. hadnagy, rendőrőrs parancsnok
Tel: 107 – 57/422-138 – 70/330-7626

Illemteni leckék I.

„Én táncolnék veled, de nem tudok! Félsz tán, azért?”

Biztosan sokaknak cseng ismerősen ez a kis dallam, egy tévéműsor főcímdala volt valamikor a 80-as években. Ez a műsor a régi, békebeli tánciskolák hagyományokat kívánta feleleveníteni az akkori fiataloknak. Természetesen egy kis illemtanál is fűszerezve.

Ez a kis dal mostanában sokat jut az eszembe. Nem véletlenül. Ha akkor úgy látták az idősebbek, hogy a fiatalok egy kis segítségre szorulnak az illem terén, vajon most mit gondolnának a műsor szerkesztői?! Tájékozatlanok vagyunk csupán, nemtörődömök, amikor nevetlenül viselkedünk? Ismerjük-e egyáltalán az alapvető illem szabályokat, tudatában vagyunk-e nevetlenségünknek? Könnyen bunkónak nevezünk valakit, de vajon mi mindig maradéktalanul illedelmesek vagyunk embertársainkkal? Egy letűnt világot szeretnénk ráerőltetni a mai korra azzal, ha szabályokat akarunk a társas érintkezésben, vagy a természetes, kulturált emberi énlünk kerekedik felül, mikor illendően szeretnénk viselkedni? Igen ám, de hogyan?

Legyen ez a sorozat az előbbi kérdésekre válasz! Legyünk jól neveltek, még akkor is, ha nem volt gyermekszobánk! A szabályokat bármikor meg lehet ismerni, tanulni, annak aki nem rest. Ha valamiben bizonytalanok vagyunk, rengeteg helyen utána lehet nézni a feltett kérdéseknek. Persze csak ha vesszük a fáradságot. Legelőször a köszönés témakörét választottam, mert ez egy mindennapos, elkerülhetetlen dolog mindannyiunk életében.

Első és legfontosabb szabály, hogy csak az elmulasztott köszönés az illetlen, nem baj, ha bizonytalanok vagyunk a hogyanban, de ne mulasszuk el a köszönést!

Mikor kell köszönni? Találkozáskor, búcsúzásnál, ismerősnek és ismertetlennek, ha személyes kapcsolatot akarunk kialakítani.

Néhány szabály, amit TANÁCSOS a mindennapjainkban betartani:

- Illik köszönni, ha bárhová belépünk, illetve távozzunk.
- Minden korosztálynak megfelelő köszönési mód a napszakra vonatkozó jókívánság, pl.: „Jó napot kívánok!”, „Viszontlát-

tásra!”, illetve az: „Üdvözlöm!”, „Tisztelem!”, „Kézét csókolom!” Tegező formában a szervusz és a szia. (16 éves kor után mellőzzük a gyerekes, gügyögő köszönési formákat! Pl.: csó, szíóka, csáó, csocsi)

- Zsebre dugott kézzel és teli szájjal ne köszönjünk.
- Ha együtt megyünk valakivel, akinek köszönnek, nekünk is vissza kell köszönni. (Nő csak akkor köszönjön vissza, ha a köszönés neki is szólt.)
- Köszönéskor csak idősebbek kezdeményezhetik a kézfogást.
- Mindig a jobb kezünket nyújtjuk köszönéshez.
- MINDIG ELŐRE KELL KÖSZÖNNIE:
 - aki belép egy helyiségbe
 - fiatalabb az öregebbnek
 - férfi a nőnek (akkor is, ha a nő fiatalabb)
 - aki előbb látja meg ismerősét.
- Illetlen kerülni és nem fogadni a köszönést.
- Zárt helyiségben a férfiaknak, fiúknak a sapkájukat illik levetni.

Mindannyian éreztük már úgy, hogy hibát követtünk el az illem terén, éppen ezért próbáljuk ezeket a tévedéseket korrigálni, és holnaptól köszöntsük egymást illendően, vagy legalább is törekedjünk rá!

Legközelebb a tegezés/magázás témaköre következik, mert talán itt a legnagyobb a kaosz a fejekben. Gondolom mindenkinek vannak ebben a tárgykörbe is bicskanyitogató, biztosítékot kivevő történeteik. (Nekem is!)

Viszontlátásra a következő találkozásig!

Nagy Ildikó

Felhasznált irodalom:

- Diószeginé Nanszák Tímea: Illem és jó modor, Tóth Könyvkereskedés és Kiadó, Debrecen, 2008
- Köves J. Julianna: Illik tudni, Minerva, Budapest, 1985

Nagymamák ajándéka az utódoknak

A Jász Nagykun Szolnok Megyei Nyugdíjasok Egyesülete pályázatot hirdetett a megyében élő idős emberek számára „SZOLNOK MEGYE NAGYMAMÁINAK LEGJOBB SÜTEMÉNYEI” címmel.

A pályázat célja, hogy összegyűjtse és megőrizze Szolnok megye nagymamáinak süteményes könyvéből a legjobb recepteket, hogy azokat tovább tudja adni az utódoknak. A verseny célja többek között az is, hogy szebbé, hangulatosabbá tegye a „Napsugaras Ősz” rendezvénysorozatát.

Jelentkezni az egyesület címén lehet:

Jász Nagykun Szolnok Megyei Nyugdíjasok Egyesülete
5000 Szolnok, Kossuth út 2. (Tel: 56-505-203)

A jelentkezés módja: (írásban) név, leánykori név, cím, a sütemény neve, a recept teljes, olvasható leírása, az elkészítés módja (a határidő a lapunk megjelenésekor már lejárt, de érdeklődni még lehet).

A süteményeket szeptember 23-án a szüreti bálra kérték elkészíteni, a három tagú bizottság 16.30-kor fogja elbírálni a remekműveket. Három fődíj kerül kiosztásra, valamint minden pályázó megkapja a beküldött művekből készítendő receptgyűjteményt.

A Megyei Egyesület elnöksége

Kitekintés a szolnoki senior programokra

A Jász Nagykun Szolnok Megyei Nyugdíjasok Kulturális és Érdekvédelmi Egyesülete augusztus 30. és október 2. között „Napsugaras Ősz” címmel Szolnokon hagyományörző program-sorozatot szervez. Néhány esemény a gazdag kínálatból:

- II. Senior Maraton váltófutás a sportkedvelőknek (aug. 30.)
- „Egy pár két műfaj” Györgyei János amatőr fotóművész és neje Györgyei Jánosné Maja amatőr festőművész kiállítása (szept. 15.)
- „Szépkorúak országos szavaló és prózamondó versenye” (szept. 17.)
- Szüreti bál a „Nagymami süteménye” pályázat zsűrizése, eredmény hirdetése (szept. 23.)
- Nyugdíjas Sportnap (szept. 26.)
- „Fürge ujjak, ügyes kezek” kézimunka kiállítás (szept. 30.)
- Idősek világnapi Gálaműsor (okt. 1.)
- „Bemutatkozunk és ünnepelünk” 20 éves a megyei nyugdíjasok egyesülete (okt. 2.)

Részletes program megtekinthető:

<http://www.nonprofit.hu/szolnok/esemenyek/>

Érdeklődni lehet:

Jász Nagykun Szolnok Megyei Nyugdíjasok Egyesülete
5000 Szolnok, Kossuth út 2. (Tel.: 56-505-203)

Néhány perces vizsgálat az egész!

A nők számára az egyik legkomolyabb nőgyógyászati problémát jelentő méhnyakrák kifejlődése rendszeres szűrővizsgálattal megelőzhető, időben felismerve a betegség gyógyítható. Mégis sajnálatosan magas hazánkban a daganatos megbetegedések száma és azok létszáma, akik nem vesznek részt méhnyakrák szűrésen.

Ön mikor volt utoljára méhnyakrák szűrésen?

A Magyar Posta szűrő kamionja hához jön! A vizsgálat most helyben, saját településén elvégezhető az erre a célra kialakított, modern felszerelésű mobil szűrőállomáson. A vizsgálat egy hagyományos nőgyógyászati vizsgálatból és egy mintavételből áll. A vizsgálati eredményről az egészségügyi szolgáltató postán keresztül értesíti a résztvevőket az orvosi titoktartás szabályainak maximális betartásával. Amennyiben a vizsgálatban érintett, névre szóló meghívóban értesül arról, hogy hol és mikor működik az Ön lakóhelyén a szűrőkamion, a védőnők is készséggel nyújtanak információt Önnek erről.

Jászfényszarun a vizsgálat időpontja és helye: **2009. szeptember 28., orvosi rendelő parkolója.**

Bejelentkezés: Védőnői Szolgálatnál, tel: 57-422-268

Figyeljen önmagára és figyeljünk egymásra! A szűrővizsgálat segítségével megnyugodhat, illetve az időben kiszűrt betegség jó hatással járhat.

Védőnők

II. Senior Maraton Futógála Szolnokon

Második alkalommal rendezte meg az Aba-Novák Kulturális Központ és a JNSZ Megyei Nyugdíjasok Kulturális és Érdekvédelmi Egyesülete a Senior Marathoni Futógálát.

A maraton 42.195 m távú futóverseny. A táv teljesítése sokak szerint emberfeletti teljesítményt jelent, ezért e sportág a kitarás egyik szimbólumává vált.

A megye nyugdíjas szervezetei közül 33 vállalkozott a futásra, összesen 502 fővel. A csoportok térkép szerinti elosztásban, hatszor tették meg a távot; így adódott össze a maratoni táv, a 42.195 méter. Ezt a szervezést, térképes eligazítást Kővári Lászlónak, a megyei egyesület elnökségi tagjának, kitűnő testnevelőnknek köszönhetjük.

A futás előtti bemelegítést a város főterén Szalay Ferenc polgármester úr irányította. A stafétabotokat 2 kislány és nagymamája vitték a starthelyre, majd a startlövés után két irányban indultak el a stafétabotot vivő senior futók. Egyik irányba Fehér Károly; 73 éves, ötvenszeres Senior Magyar Bajnok; a másik irányban Oraveczi Elemér; 80 éves, hússzoros Senior Magyar Bajnok futott a nemzetiszínű szalaggal díszített bottal. A térképen megjelölt pontokon várták a bot megérkezését a nyugdíjas csoportok és csatlakoztak be a futásba.

A hatodik kör megtétele után mindenki a Kossuth-térre érkezett be. Megkapó látvány volt a félezer idős ember egyen-pólóba öltözött nagy csoportja, amint a városháza előtt gyülekeztek közös fényképezésre. A minden futó részére méret szerint biztosított „Senior Maraton Szolnok 2009” feliratú pólót ezúton is köszönjük a polgármester úrnak.

Érdeklőségként említem, hogy az Alattyáni Arany Alkony Nyugdíjas Klub vezetője, Szabó Józsefné Marika meghívta a futógálára a Jászok 15. Világtalálkozóján megválasztott új jászkapitányt, Vass Lajos urat és feleségét, Éva asszonyt; valamint a település polgármesterét, Koczka Gábor urat, és együtt futották le a távot. A polgármester úr Alattyánban csülökpörkölttel vendégelte meg a haza érkezett futókat.

A futógála után a téren kezdetét vette a „Civil kavalkád”, (szervezője a szolnoki Civilház) melynek egyik sátrában megyei egyesületünk is szóróanyaggal, ismertetővel várta az arra sétálókat.

Köszönetünket fejezzük ki Dr. Matúz János úrnak, az Aba-Novák KK. művészeti vezetőjének, a „Senior Maraton” ötletgazdájának és Demény Istvánné megyei elnök asszonynak a szervezésért. Szép napot töltöttünk együtt. Mottónk lehet a – legenda szerint – Marathontól Athénbe futó görög harcos utolsó mondata: „Örvendezetek, mi is örvendünk!”

Jövőre, Veletek, ugyanitt!

Márki Éva
JNSZ Megyei Nyugdíjasok Kulturális és Érdekvédelmi Egyesülete

Veni Sancte Spiritus – Jöjj Szentlélek Isten...

2009. szeptember 6-án vasárnap reggel 8 órakor mutatta be Csöke György esperes úr a tanévnyitó szentmisét Jászfényszaru a római katolikus templomban. Az egyházi tanév kezdetén Sándorné Tóth Éva hitoktató szólt a gyerekekhez:

Kedves Gyerekek, Fiatalok!

Mindnyájunkban ott élnek még a nyári vakáció felejthetetlen emlékei. Senki sem érkezett üres szívvel a tanévnyitóra. Megosztjuk egymással élményeinket épp úgy, mint barátságunkat, tudásunkat és hitünket. Hiszen nem csak külsőleg, de belső, lelki értékekben is gyarapodtunk a nyári hónapok alatt.

A Veni Sancte, Szentleket hívó misében ezért is hálát adunk, és kérjük Istent, hogy az esztendő folyamán megerősödjön bennünk a remény, a szeretet és a hit. Önünkért, de szüleinkért, barátainkért, tanárainkért is imádkozunk, hiszen valamennyien iskolába, – ahogy szokták mondani – az élet iskolájába járunk. Talentumokat kapunk a Jóistentől, amiket kamatoztatnunk kell, ehhez pedig kitalásra, szorgalomra, önnevelésre van szükségünk. És példaképekre is. Példaképeink lehetnek a szentek, és azok az emberek, akik a lelki, szellemi, fizikai felkészülés mellett a mindennapi imádságot és a szentségi életet is következetesen gyakorolják.

Kedves Fiatalok! Bizonyára hallottatok már arról, hogy XVI. Benedek pápa az idei esztendőt a papok évének nyilvánította. Az ő szolgálatuk által kicsik és nagyok közelebb kerülnek a Mennyei Atyához. Tudjátok, hogy a fiatalok imája felbecsülhetetlen érték. Imádkozunk együtt papi hivatásokért, és olyan lelkipásztorokért, akik által még inkább megszentelődik családunk, plébániánk élete, és országunk jövője!

Ehhez mindannyiunk számára kérem a Szentlélek Úristen segítségét és Isten áldását munkánkra.

Pető István

Búcsú a temetői kápolnában

2009. szeptember 13-án, 10 órai kezdettel tartjuk a temetői kápolna búcsúünnepét, a szentmisét Dobák Gábor fogja bemutatni. Az ünnep teológiai, egyháztörténelmi háttérét azonban talán nem mindenki ismeri.

A búcsú fogalma a bocsánatos bűnök elengedését, valamint a tisztító tűzben szenvedés megrövidülésének elnyerését jelenti. Ehhez gyónás, áldozás, illetve bizonyos imádságok elmondása szükséges. A templom vagy kápolna búcsúja, vagyis címének ünnepe, annak a szentnek, „titoknak” (pl. Szentháromság, Szent Kereszt stb.) a napja, akinek tiszteletére a templomot felszentelték. Ezt is búcsúnak hívjuk, az ünnephez illetve a helyhez kötődő búcsú (mint isteni kegyelem) miatt.

A jászfényszarui temetői kápolna titulusa a „Szent Kereszt felmagasztalása”. A keresztény ember tudatában a Szent Kereszt, mint Krisztus Keresztje jelenik meg, amelyen Isten Fia meghalt a világ üdvösségéért. Magát a Szent Keresztet a hagyomány szerint Szent Heléna császárnő (+328 v. 330) találta meg a Golgota földjében; és már 335. szeptember 13-án templomot szenteltek a tiszteletére Jeruzsálemben, a Golgotán, amelyet Szent Kereszt templomnak is neveztek. Másnap ünnepélyes tiszteletadásra felmutatták a népnek a megtalált Szent Keresztet.

Ezek az események képezik alapját annak a megemlékezésnek, amely Konstantinápolyban az V. században, Rómában jóval később, a VII. század végén tűnik fel. Szeptember 14-én azokban a templomokban, ahol nagyobb kereszttereklye volt (Jeruzsálem, Konstantinápoly, Róma) ünnepélyes szertartás keretében felmutatták a hívőknek az ereklyét, hogy hódolhassanak Krisztus szenvedése és halála Fája előtt. Innen nyerte maga az ünnep is a nevét: Szent Kereszt felmagasztalása.

Pető István



Fotó: Samuné Tusor Mária (készült 2004-ben)

Jászsági zárándoklat

– egy készülő könyv kapcsán –

Vianney Szent János (1786–1859) halálának 150. évfordulójához kapcsolódóan XVI. Benedek pápa a 2009. június 19. és 2010. június 11. közötti időszakot a Papság Évének nyilvánította. Ebből az alkalomból jászfényszarui egyházközségünk kétnapos zárándoklatot szervez, melynek során meglátogatjuk a Jászság valamennyi templomát. A zárándoklat időpontja 2009. október 3. és október 10.

Ehhez kapcsolódóan szeretnénk megjelentetni – Csöke György esperes úr kezdeményezésére – egy, a Jászság katolikus templomait bemutató könyvet, amely a templomok rövid ismertetését és fotóit tartalmazza. A terveink szerint a könyv 64 oldalas lesz és 1000 példányban fog megjelenni. A könyv kiadója a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság.

A nyomdai költségek kiegészítéséhez kérjük a tisztelt lakosság támogatását. A könyv elkészítéséhez jelenleg megfelelő pályázati kiírás nem volt – viszont az esemény aktualitása kapcsán most szeretnénk megjelentetni –, ezért támogatásból (magánszemélyek, civil szervezetek, önkormányzatok) és előfizetésekből tudjuk a nyomdai költségeket biztosítani. **Az előfizetési ár 800 Ft**, a vásárlói ár 1000 Ft lesz. A támogatások, előfizetések határideje 2009. szeptember 28. A könyvben a támogatókat és az előfizetőket külön feltüntetjük.

A támogatás befizethető a jászfényszarui takarékszövetkezetben a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság számlaszámára: 69500149 – 10382082, illetve az előfizetés a jászfényszarui Városi Könyvtárban és Hangosiné Réz Máriaánál történik.

2009. augusztus 26-i testületi ülésen elsőként a Jászfényszaru Város Önkormányzat Képviselőtestülete 150.000 Ft támogatásáról döntött, amelyet ezúton is köszönünk.

A könyv megjelenéséhez várjuk támogatásukat.

Kovács Béláné Pető Magdolna

Balatoni ősnyitány

Aki még nem járta körbe a Balatont kerékpáron, annak legcélszerűbb ilyenkor neki vágnia az egyre népszerűbb, testet-lelket gyönyörködtető, 210 kilométeres bringakörútnak. A lángososok egy része ugyan a nyár végével bezár, de akadnak még nyitva tartó büfék, szálláshely pedig többféle minőségben is található a tó közelében. A drótszamárral szemben a lovat előnyben részesítők számára az északi és a déli part közelében is akadnak lovastanyák, a többnapos csillagtúrától a vadászlovaglálson át a fogatos borospince-látogatásig sokféle programot kínálva, de akadnak lehetőségek a golfozni, teniszezni, vadászni vágyóknak is. A fürdésről a hidegre forduló időjárás esetén sem kell lemondani, hiszen a dél- és nyugat-balatoni térség gazdag termálkincsen és fürdőikben.

Szeptemberben a nyári balatoni programkavalkád szüreti multságok sorába csap át, ennek okán érdemes belekóstolni a híres borvidék boraiba, ellátogatni a térség neves családi pincészeteibe. Az őszi hónap első hétfőjén Balatonedericsen, Balatongyörökön, Hévíz egresi városrészében és Re-

ziben tartottak szüreti felvonulásokat egyéb programokkal, Keszthelyen pedig bordalfesztivált. Aki „édesebb” programra vágyik, az a keszthelyi mézes napokon vagy a balatonalmádi hastáncos gálán mulathatja az időt.

A hónap második hétfőjén Badacsonytomajon, Cserszegtomajon, Gyenesdiáson és Zalakaroson tart a szüreti multság, Keszthelyen amatőr harmonikások gáláznak a tóparton, Lengyeltóiban pedig diófesztivált szerveznek.

A hónap harmadik hétfőjén Balatonszabadiban ülik a bor ünnepét, Vonyarcvashegyen búcsúval zárják a nyári szezont, míg Balatonfüreden sülő-horgászversenyt rendeznek.

Szeptember utolsó hétfőjén szüreti multságokat tartanak Siófokon, Balatonkeresztúron, Szigligeten és Paloznakon is. Balatonföldváron őszi köszöntő multság lesz madárijesztő-készítő versennyel, borkóstolóval és játszóházzal, Balatonalmádi-ban pedig őszi terményeket és kézműves termékeket felsorakoztató tökfesztivált tartanak. Balatonfüreden ezekben a napok-

ban elevenítik fel a romantikus reformkort a korabeli szellemiséget idéző programokkal, zenei és irodalmi műsorokkal, bállal és

jelmezesekkel. (A programokról bővebb információ a www.balaton-tourism.hu weboldalon található.)



Fotó: Kovács Béláné Pető Magdolna

Konferencia a közösségi tulajdonú energiarendszerekről

Szervezők:

Interregionális Megújuló Energia Klaszter Egyesület, (IME) Pécs
Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar (PTE-KTK)

Időpont:

2009. november 12-13. (csütörtök-péntek)

Helyszín:

Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Aula (Pécs, Rákóczi út 80.)

A konferencia célja, témái:

Mind a közösségi tulajdon, mind az energiarendszerek – esetünkben elsősorban a decentralizált energiarendszerek – vonatkozásában kihasználatlan potenciálok vannak Magyarországon. Az energiatermelés decentralizálásával és közösségi tulajdonú rendszerek létrehozásával jelentősen növelhető a megújuló energiák részaránya az energiatermelésben. Nőhet az energiatermelés hatékonysága, így az energia-decentrumok és a közösségi energiarendszerek kulcsszerepet tölthetnek be a fenntartható fejlődés és fenntartható energiagazdaság elősegítésében.

Decentralizált energiatermelés esetén kis számú, nagy teljesítményű alaperőmű termelését több kis teljesítményű, helyi igényeket ellátó és a helyi igényekhez rugalmasan alkalmazkodó erőmű egészíti ki, esetleg váltja fel, amelyek egy-egy kisebb település vagy városrész energiaellátását oldják meg. A decentralizált energiarendszerekből adódó előnyök: a megtermelt energia szállításából adódó energiavesztések minimalizálása, tehát magasabb hatékonyságú energiafelhasználás; megújuló energiaforrások magasabb arányú felhasználása; a rendszer nagyobb fokú rugalmassága által a helyi igényekhez való jobb alkalmazkodás és a követlen ellátás lehetősége; az energiaellátás magasabb fokú biz-

tonsága és az energiafelhasználással kapcsolatos energiatudatosság növekedése a helyi lakosság körében.

A közösségi tulajdon szerepe önmagában is kiemelt fontosságú, jelentősen megnövelheti a fejlesztések hatásait. Az közösségi tulajdonú energiarendszerek kialakítása szorosan kapcsolódik a decentralizált energiatermelés kialakításához és szintén jelentős szerepet játszik a megújuló energiaforrások részarányának növelésében. Azok az országok, amelyek jelentősebb megújuló energiaforrásokon alapuló közösségi tulajdonú energiaszektorral rendelkeznek, mint például Ausztria, Dánia vagy Svédország, jellemzően a megújuló energiaforrások felhasználásában és az ezzel kapcsolatos fejlesztésekben is vezető szerepet töltenek be. A közösségi tulajdonú energiarendszerek előnyei, hogy megbízható és önfenntartó rendszerek önmagukban véve is, a helyi közösségek körében nagyobb támogatást élveznek, mert helyi bevételeket generálnak és elősegítik a decentralizált energiaellátás kialakítását.

Az energia-decentrumok és a közösségi tulajdonú rendszerek lényeges szerepet töltenek be a megújuló energiaforrások felhasználásának növelésében, mivel lehetővé teszik olyan erőforrások hatékony felhasználását is, amelyek alkalmazása nagy távolságokra való szállítás esetén nem versenyképes és fenntartható.

Részvevők

A konferencia a témával foglalkozó vállalkozások, kutatók, szakemberek, önkormányzatok, pénzintézetek képviselői, civil szervezetek és egyéni érdeklődők számára is nyitott.

A konferencia nyelve: magyar

A konferencia weblapja:
www.viafuturi.hu

Leader tájékoztató

Közzétesszük a LEADER pályázati felhívás tervezetét és az FVM rendelet-tervezetét a LEADER fejezet végrehajtásához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről. A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter rendelet-tervezete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatások részletes feltételeiről. A rendelet célja a helyi igényekhez és sajátosságokhoz igazodó, a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiákban meghatározott LEADER fejlesztések megvalósításának elősegítése érdekében e rendelet alapján meghirdetésre kerülő LEADER pályázati feltételek és támogatás célok meghatározása, amelyek hatékonyan hozzájárulnak a vidéki területeken az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (a továbbiakban: ÚMVP) IV. intézkedéscsoportja keretében megfogalmazott célok eléréséhez, a fenntarthatóság és esélyegyenlőség elveinek figyelembe vételével.

A támogatásról

Támogatás vehető igénybe az illetékes LEADER HACS területén a HPME katalógusban foglaltaknak megfelelően az alábbi jogcímek keretében megvalósuló fejlesztésekre:

- LEADER közösségi célú fejlesztés;
- LEADER vállalkozási alapú fejlesztés;
- LEADER rendezvény;
- LEADER képzés;
- LEADER térségen belüli együttműködés;
- LEADER térségek közötti és nemzetközi együttműködés;
- LEADER tervek és tanulmányok.

A pályázat benyújtásáról

A rendelet alapján meghirdetésre kerülő LEADER pályázati felhívás keretében benyújtott pályázatokat **2009. október 1. és 2009. október 31. között, ezt követően évente március 1. és 31., valamint október 1-31. között lehet benyújtani** az MVH és a Törvény 16. § valamint 21. § alapján az illetékes LEADER HACS között létrejött delegálási szerződés alapján az illetékes LEADER HACS munkaszervezeti irodájába, az MVH által rendszeresített formanyomtatványon, postai úton.

Bővebb információ
(felhívás, rendelet tervezet):
www.jkhk.hu

A részletekért keresse fel irodánkat!

Lóczi Miklós
Jászsági Kistérségi Helyi Közösség
Egyesülete elnöke

Civil felmérés a közérdekű adatok hozzáféréséről

Civil szervezetek felmérésükben arra voltak kíváncsiak, hogy a Győr-Moson-Sopron, Vas és Veszprém megyében élő polgárok mennyire férhetnek hozzá közérdekű adatokhoz.

A győri Reflex Környezetvédő Egyesület partnerszervezeteivel – így a veszprémi Csalán Környezet- és Természetvédő Egyesülettel, valamint a szombathelyi Kerekdőlő Alapítvánnyal – egyetemben készítette el az érintett megyék városi önkormányzatainak vizsgálatát a lakosság közérdekű információkhoz való hozzáférése tárgyában. A felmérésből jól látszik, hogy a vizsgált önkormányzatok törekednek az információs jogok biztosítására, de a jogszabályokban rögzített kötelezettségeiknek csupán a felét teljesítik.

A Norvég Civil Alap támogatásával indított „A részvételi demokrácia erősítése a döntéshozatali és egyeztetési folyamatokban” című projektben kiemelt feladatként vállalták fel a szervezetek a „civil kontroll” erősítését. Ennek megfelelően a civilek a közérdekű adatok könnyű és hatékony hozzáférést kívánják elősegíteni az állami-önkormányzati szerveknél.

A felmérésben arra voltak a civil szervezetek kíváncsiak, hogy a Győr-Moson-Sopron, Vas és Veszprém megyében élő polgárok mennyire férhetnek hozzá közérdekű adatokhoz, illetve a „tesztelt” városi önkormányzatok hogyan, milyen minőségben szolgálják az állampolgárok tájékoztatását, tájékozódását. A felmérésnél elsősorban a városok önkormányzataira koncentráltunk, hiszen jogi felkészültségükkel, szakmai és anyagi lehetőségeiknél fogva elsősorban tőlük remélhettünk önkéntes jogkövetést.

A felmérés során különböző szempontok alapján vizsgálták az önkormányzatokat.

Az aktív információs jogokat gyakorolva meghatározott – ámde a honlapokon nem szereplő – közérdekű adatok kikérését kezdeményezték a városok polgármestereitől (mint adatkezelőktől). Konkrétan a környezetvédelemről szóló 1995. évi LIII. törvényre hivatkozással a település 2008. évi környezeti állapotáról szóló jelentésének, valamint a helyi környezetvédelmi alap felhasználásáról szóló kimutatásnak a megküldését kérték.

Az azonos tartalommal kiküldött adatkezelemre a megkérdezett önkormányzatok egyharmada válaszolt az előírt 15 napos határidőn belül, a többiek késve, vagy pedig egyáltalán nem küldtek visszajelzést. Az eredmények azt mutatják, hogy a megszólított önkormányzatok többsége sajátosan értelmezi az adatnyilvánosságot. Szakmai szempontból: a visszaérkezett adatok szerint több önkormányzat nem is készít éves jelentést, néhol pedig a környezeti állapottal kapcsolatos aktualitások közmeghallgatásán kerül szóba (letudásra). Többségük sajnos környezetvédelmi alapot sem hozott létre, pedig így bizonyos automatikusan járó bevételi forrástól esnek el.

„A passzív információ jogok keretében azt vizsgáltuk, hogy a közfeladatokat ellátó önkormányzatok honlapjain megjelennek-e az elektronikus információ-szabadságról szóló törvényben előírt közérdekű adatok. Ezzel kapcsolatban sajnálatos állapítottuk meg, hogy jellemzően éppen azok az adatok hiányoznak, amelyek alkalmasak lennének az önkormányzat felvényesség működésének, a közpénzek felhasználásának ellenőrzésére. Így hiányoznak a hivatal által kötött szerződésekre, a hatósági munka hatékonyságára, az alkalmazottak lét-

számára, juttatásaira vonatkozó adatok is. Csak elvétve felelnek meg az esélyegyenlőségi követelményeknek, hiszen a vakok és gyengénlátók számára – külön linkkel – nem biztosítják az olvashatóságot. Hiányzik – többek között – a tájékoztatás a kezelt közérdekű adatok elérhetőségéről, megismerhetőségéről, az adatszolgáltatás belső szabályairól.” – nyilatkozta dr. Kalas György, a Reflex Egyesület képviselője, a program vezetője.

Ezúton is hangsúlyozni kívánjuk azt, hogy akciónk (és az egész program) nem az önkormányzatok macerálásáról, hanem önkéntes jogkövetésük segítségéről, az információs jogok fontosságának tudatosításáról szól. **A honlapokon közzétett információk biztosítják a teljes nyilvánosságot, átláthatóbbá teszik az állami-önkormányzati szervek működését, oldhatják a hivatalokkal szembeni bizalmatlanságot – ugyanakkor egyszerűsítik az átlagember számára a joggyakorlást.** A közérdekű adatok agyonhallgatását gyakorló önkormányzatok számát tekintve – alighanem még sok teendőnk lesz.” – mondta el dr. Kalas György, a győri Reflex képviselőjében, mint a projekt vezetője.

A Veszprém megye városait érintő felmérésből is kitűnik, hogy a lakosság közérdekű adatokkal való tájékoztatása közel sem nevezhető teljesnek, de még a jogszabályokban rögzített kötelezettségeiknek is szinte csak a fele teljesül.

„A vizsgált Veszprém megyei városok honlapját böngészve megállapítható, hogy a közérdekű adatok hozzáférést Tapolca város biztosítja leginkább, ahol a vizsgált jogszabályi kötelezettségek közel 80%-a teljesül. Hasonlóan jónak nevezhető Veszprém, Várpalota és Zirc város honlapja a tájékoztatási kötelezettségek ezen szegmensét tekintve. Azt azonban látnunk kell, hogy a vizsgált 15 városi honlapból csupán 9 tartalmazza a jogszabályokban előírt közérdekű adatok felét, illetve fordítva nézve: a városok 40%-a még az előírások felének sem felel meg a lakosság informálásában. Összefoglalva megállapítható, hogy városaink többé-kevésbé törekednek a lakosság tájékoztatására, de a felmérés szerint mindenkinek megvan a tenivalója e téren.” – mondta dr. Szalay Tímea, a Csalán Egyesület elnöke.

További információ:

Dr. Kalas György, Reflex Környezetvédő Egyesület, projektvezető, reflex@c3.hu
Tel.: 96/316-192

Dr. Szalay Tímea, Csalán Egyesület, elnök, timi@csalan.hu Tel:88/578-390

Pipafüst

Közéleti Civil Hírmondó

Kiadja: Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság
Felelős kiadó: Kovács Béláné Pető Magdolna
Szerkesztőség: 5126 Jászfényszaru, Fürst Sándor u. 1.
Fax: (57) 422-527 • E-mail: info@bedekovich.hu
Szerkesztőbizottság elnöke: Dr. Palencsár Csaba
Készítette: az Új Berea Kft.
Tel.: 455-9080, fax: 455-9081
e-mail: ujberea.kft@chello.hu
Felelős vezető: a Kft. ügyvezető igazgatója
ISSN 1789-6304

A lap megjelenését támogatja:



Megvásárolható könyvek a Városi Könyvtárban

Ezúton is felhívjuk a kedves érdeklődők figyelmét, akik gyűjtik a helyi vonatkozású illetve a jársági kiadványokat, vagy csak ajándékozni szeretnének valami szépet, hogy a Városi Könyvtárban az alábbi könyvek, kiadványok még kaphatók korlátozott számban.

- Szállástól a mezővárosig (tanulmánykötet)
- Lantos Péter: Jászfényszaru története
- Zsámboki László: Jászfényszaru diák-sportjának a története
- Kun Magdolna: Szerelmes nyáru
- Harmath József: Himnusz a pávának
- Tamus Antal: A magyar nyereg fejlődése
- Gyökereink – Jászfényszaru a Duflex Fotográfia Stúdió szemével (levelezőlap gyűjtemény)
- Vidék Parlamentje – Észak-alföldi Regionális Találkozó (Bedekovich füzetek 1.)
- I. Kelet-Magyarországi Drámapedagógiai Konferencia (Bedekovich füzetek 2.)
- Kovács Béláné Pető Magdolna: A nők szerepe a vidékfejlesztésben és a civil szervezetekben (Bedekovich füzetek 3.)
- Esélyegyenlőség az Európai Unióban (Bedekovich füzetek 4.)

- Gyökereink – Jászfényszaru a Duflex Fotográfia Stúdió szemével (Bedekovich füzetek 5.)
 - Vállalkozó női praktikák és fortélyok – elmélet és gyakorlat a mindennapokból
 - Valamint a Hamza Múzeum gyönyörű albumai, kiadványai:
 - B. Jánosi Gyöngyi: A jászszentandrászi templom freskói (Aba Novák Vilmos munkái)
 - B. Jánosi Gyöngyi: Vuics István élete és festészete
 - B. Jánosi Gyöngyi: A jársági képzőművészek arcképcsarnoka
 - Maleticsné dr. Riba Magdolna: Gy. Riba János élete és festészete
 - Hamza Lehel Mária: Női szemmel
 - Demény Andrea: Hamza Studio
 - Egri Márta – B. Jánosi Gyöngyi: Makay József élete és festészete
 - Dr. Koós Judith: Hamza D. Ákos képzőművészeti életműve
- Szeretettel várjuk Önöket a téli nyitvatartási rendben keddtől péntekig 8.30-18.30-ig.

Nagy Ildikó

Kutatók éjszakája

Szervező: Tempus Közalapítvány és partnerei.

Helyszínek: Budapest, Baja, Debrecen, Eger, Gödöllő, Győr, Hajdúböszörmény, Martonvásár, Miskolc, Mosonmagyaróvár, Nyíregyháza, Pécs, Piliscsaba, Sárospatak, Sopron, Szarvas, Szeged, Szombathely.

Szeptember 25-én rendezzük meg az immár hagyományos éves programnak tekinthető Kutatók Éjszakáját, ami idén a Kreativitás és Innováció Európai Évéhez kapcsolódik, fővédnöke Losonczy Áron, az év egyik nagykövete. A fesztivál célja, hogy a fiatalok figyelmét a tudományok felé

fordítsa, és meghozza a kedvüket a kutatói pályához – mindezt érdekes, interaktív, közérthető programok segítségével, a kutatók emberi arcát is megmutatva.

Az igen népszerű, tavaly 45.000 látogatót vonzó rendezvénysorozat idei mottója egy Einstein-idézet: „*Nem vagyok különösebben tehetséges, csak szenvedélyesen kíváncsi.*”

Ennek jegyében szeptember 25-én éjjel az ország számos városában várják nyitott egyetemek és laboratóriumok, kutatóhelyek a világ dolgai és miértjei iránt érdeklődőket.

Forrás: www.tka.hu

A város képviselőtestülete 2009. augusztus 26-i ülésén tizenegy képviselő volt jelen, hiányzott Kovács Tímea, ismételt Berze Péter és egyéb irányú elfoglaltságai miatt 18.50-kor érkezett Zsámboki Sándor.

Első napirendi pontként az Ipari Parkban megépítendő csarnok kivitelezőjének kiválasztására került sor. Szakali János képviselő úr felvetette, hogy változtatni kell az eddig kialakult gyakorlaton, miszerint minden esetben a legalacsonyabb ajánlatot benyújtó pályázó ajánlatát fogadják el. Ugyanakkor a kivitelezés befejezése után további költségigényt támasztanak, amit az Önkormányzat természetesen kifizet. Tehát így mégsem a legkedvezőbbnek tűnő pályázat lesz a legolcsóbb. Két példát is megemlétt, egy jót és egy rosszat: A jó a Saturnus Kft. által megvalósított gyógyszerár-átalakítás, a rossz példa pedig a Fehérép Kft. által felújított „Sárga Iskola” kivitelezése. Hozzászólásához támogatólag csatlakozott Tóth Tibor képviselő úr. A képviselőtestület 7 igen szavazattal, 4 tartózkodás mellett az FK Raszter ZRt. ajánlatát fogadta el, amely nettó 188.850.169 Ft volt.

Második napirendi pontban a „Településfejlesztési akciók Jászfényszarun” című pályázattal kapcsolatban kidolgozott tanulmány megtárgyalására került sor. Konkrétan a Művelődési Ház környékének felújítását vitatta meg a testület. A beruházás összköltsége 103 millió Ft, amelyből maximum 50 millió Ft támogatást lehet meg-

nyerni, a fennmaradó összeget önerőként kellene biztosítani. A képviselőtestület tagjai hozzászólásaikban jó, egyben drága ötletnek tartották a terveket. Lovászné Török Magdolna képviselő asszony véleménye szerint már több pályázat be van adva, amelyek tartalmaznak játszótér-építési terveket is, ezeknek nem tudjuk az eredményét, ennek ellenére ismét egy játszótér megvalósítását is célzó pályázatot adnánk be. Tóth Tibor képviselő úr kifejtette, hogy a tervek alapján a Művelődési Ház nyílászárócsereje is megtörténne (erre a pályázati kiírás is lehetőséget ad), amit akkor is végre kellene hajtani, ha a pályázat nem nyer. Kifejtette még, hogy a Naptér-Holdtér ötlet és a tervek már a 22. századot idézik, de a Művelődési Ház mellékhelyiségei még a 19. század színvonalán állnak. Ezen is célszerű lenne változtatni – pályázati pénzekről függetlenül.

A harmadik napirendi pontot a polgármester asszony expozéja vezette be. Győrinné dr. Czeglédi Márta felvázolta a település előtt álló „óriási” lehetőségeket a „Funkcióbővítő integrált települési fejlesztések” című pályázattal kapcsolatban. Sikeres pályázat esetén az Önkormányzat épületétől a Művelődési Házig a település bel-

Kazinczy emlékév gondolatai

„Kazinczy Ferenc (1759. okt. 27. – 1831. aug. 23.) személye, pályája és életútja a mai magyar átlagpolgár számára egyet jelent a **nyelvújítással**, anélkül, hogy erről mélyebb ismeretei lennének. Iskolai tananyag, megtanulandó érettségi tétel, de sem a korszakot, sem Kazinczy életművének jelentőségét nem ismeri. Kazinczy a modern magyar művelődés születésének egyik legfontosabb „intézménye” volt. Ő teremtett igazi **irodalmi nyilvánosságot**, irodalmi életet és tette az irodalmat közüggé hazánkban. A **magyar nyelv ügyét** elsőrendűen magáénak valló Magyar Tudós Társaság (MTA) létrejötte elképzelhetetlen Kazinczy nélkül. Hatalmas szerepe volt a **magyar nyelvű színjátszás** megteremtésében. Iskola felügyelőként több mint 200 iskolát hozott létre, az erről készített beszámolója az egyik legfontosabb dokumentuma a kor **oktatásszervezésének.**”

(forrás: www.om.hu)

Nemrég Észak-Magyarországon jártunk kirándulni egy elszánt kis csoporttal, s utunk első állomásán Vizsolyban megtekinthettük az ottani református templomban őrzött **Vizsolyi Bibliát**, amely tartalmazza a **Szentírás első, teljes magyar fordítását.** Széphalmon a Magyar Nyelv Múzeumá-

ban a Magyar Nyelv Évében a szép magyar szavak érdekes jegyzékére akadunk a különböző időszakokból.

A legelső, 1933-ban a Pesti Hírlapban Kosztolányi Dezső költő által választott szavak: *láng, gyöngy, anya, ősz, szűz, kard, csók, vér, szív, sír.*

A következő 1957-ből: *csend, csillag, fény, gyöngy, illat, könny, lomb, szelíd, szellő, tündér.*

A Füles újság 1962-ben közzétett listája: *szerelem, béke, szeretet, szabadság, szellő, édesanya, haza, szív, élet, csillag-tavas.*

A rendszerváltást követően 1991-ben készült először ilyen lista, amelynek szavai: *szerelem, szeretet, édesanya, béke, boldogság, gyermek, csillag, haza, szív, anya.*

A 2005-ös „szószépségverseny” győztesei: *édesanya, szerelem, szeretet, hópehely, szellő, zsong, csillag, boldogság.*

Kedves Olvasóink!

Kíváncsian várjuk az Önök által összeállított 10 szót tartalmazó listát, amelyet bedobhat a Városi Könyvtárban elhelyezett ládában.

Ezúton köszönjük a FÉBE és a Városi Könyvtár szervezését, amely lehetővé tette ezt az élményekben gazdag kirándulást.

NKM

Közérdekű telefonszámok

Orvosi ügyelet: 06-37-341-040

Mentők: 104

Tűzoltóság: 105

Tűzoltóparancsnok (Jászfényszaru): 06-30-974-5690

Rendőrség (Jászberény): 107

Rendőroros: (Jászfényszaru): 06-57-422-138, mobil: 06-70-330-7626

TIGÁZ hibabejelentés: 06-28-430-488

Falugazdász: 06-30-598-1307

Vízmű: hibabejelentés munkaidőben: 06-57-422-631,

munkaidőn túl: 06-30-275-3350

Szennyvíz-ügyelet: 06-57-423-938 (munkaidőben) és 06-30-429-4195

ÉMÁSZ hibabejelentés: 06-40-282-828

Kleopátra Patika, Szabadság u. 40.: 06-57-424-046, 06-30-244-1456

Tájékoztató

a képviselőtestület augusztus 26-i üléséről

ső övezete teljesen megváltozna, átépítésre kerülne (a „tanítók házat” lebontanák, a „csendőrlaktanyát” kedvező szakértői vélemény esetén felújítanák, a mellette lévő üres telek megvételével parkolót alakítanának ki, a GAMESZ épületét átépítenék, a Rimóczi kastély udvara nyitott közösségi térré válna, a Régi Kaszinó Étterem a tér felé bővülne stb.). A terveket bármely érdeklődő megtekintheti a Polgármesteri Hivatalban. Ezek a beruházások körülbelül 1 milliárd Ft-ot emésztene fel, amelynek csak 50%-át lehet pályázaton megnyerni.

A vita tulajdonképpen arról folyt, hogy be kell-e nyújtani a pályázatot vagy nem, mivel az engedélyes tervek elkészítése is 30-40 millió Ft-ba kerülne. A Pénzügyi bizottság elnöke, Berényi Ferenc képviselő úr hozzászólásában kifejtette, hogy Jászfényszaru város önkormányzata rendelkezik olyan anyagi kondíciókkal, hogy ezt a folyamatot elindítsa, tehát a pályázatot be kell nyújtani. A polgármester asszony a több részfeladatot tartalmazó felhatalmazásokat egyenként szavaztatta meg (pl. tárgyalás a Cserhádi testvérekkel a tulajdonukat képező épület tulajdonjogának megváltoztatásáról, a „csendőrlaktanya” melletti telek megvásárlásáról). A testület va-

lamennyi részről egyhangú igennel szavazott.

Az *Egyebek* között elhangzott, hogy a polgármester asszony vezetésével delegáció kereste fel Csöke György esperes urat és az egyházközi képviselettestület tagjait. Az esperes úr azt az állapotot vázolta a képviselők előtt, hogy a temetőben rendkívüli módon felhalmozódott a hulladék (elsősorban a koszorúk), a helyi szeméttelp bezárása miatt ennek elszállítása jelentős összeget igényel (több mint 30 ezer Ft/fuvar Jásztelekre), ehhez kért anyagi segítséget. A képviselőtestület úgy határozott, hogy ebben az évben 150 ezer Ft-tal segíti, jövőre pedig 300 ezer Ft-tal tervezi segíteni ezt az ügyet.

Az iskola tanítási rendjének tervezett megváltoztatásához, az iskola igazgatója a képviselőtestület (mint fenntartó) hozzájárulását kérte, amit meg is kapott. A részletekkel minden érdekelt behatóan megismerkedhet a sikeres iskola-felújítási pályázat esetén.

Dr. Vida Zsuzsanna háziorvos bejelentette, hogy ez év novemberétől elfoglalja új állását a németországi Nürnberg városa melletti kistelepülésen. Három okra hivatkozott: az anyagi megbecsülés, a romákat ért magyarországi atrocitások és a kormányzati egészségügyi politika tarthatatlan volta. Helyettesítéséről közösen gondoskodik az Önkormányzattal, hiszen a praxisjogát ingyenesen visszaszolgáltatja.

Kaszai Tamás

Tanulmányút, tapasztalatcsere a Balaton felvidéken

(„Régiós határokon átnyúló partnerség és demokrácia erősítése a Jászságban” NCA-ÖNSZ-09-A-0047, 2009. augusztus 14–16.)

Célunk a Balatonfüredi és a tapolcai kistérségben működő civil szervezetek együttműködéseinek, hálózati rendszereinek megismerése, tapasztalatok gyűjtése volt.

Utunk első állomásán, Balatonfüred–Balatonarácson már vártak bennünket a Balaton környéke – nyugodtan mondhatjuk – egyik legjelentősebb civil szervezetének, a „Nők a Balatonért Egyesületnek” (NABE) a vezetői. Szauer Rózsa elnök – aki Csopakon csatlakozott hozzánk – részletesen beszámolt tevékenységükről. Bevezetőjében



visszatekintett az elmúlt 15 évre, az alapítás szépségeire – az első elnök Simonné Zákonyi Tünde volt –, a Balatonért végzett munkára elkötelezett volt. Mára már 19 part menti településen van helyi csoportjuk, s nem kis büszkeséggel említette, „ez a legjobb hálózat a Balaton körül”. Zamárdiban működik a legnagyobb létszámú csoport. A missziójuk, a *Nők a Balatonért Egyesület célja*, hogy a Balaton környezeti, természeti és kulturális értékeit megőrizze, megvédje, környezettudatos magatartást alakítson ki az itt élő és a tavat szerető emberekben, elsősorban azokon a területeken, ahol a nők sajátos szerepük révén a legtöbbet tehetik: tájékoztatók, akciók, programok szervezésével, kapcsolatok építésével a Balaton térségében, az országban és a határokon túl.



Nagy hangsúlyt fektetnek a környezetvédelmi munkára, a fiatalok nevelésére (könyvet: Balaton dicsérete, A Balaton könyve, Balatoni csigameze, és társas játékot: Vigyáz-

zunk rá jelentettek meg, vetélkedőket szerveznek). Jelen-tős együttműködést valósítottak meg a fonyódi, a badacsonyi, a balatonfüredi kistérségekben az önkormányzatokkal.

Erre talán most a legjobb példa a balatonalmádi öreg park felújítása, a zamárdi önkormányzattal együtt a parkkezelés. S mindezekhez a forrásokat egy nyertes norvég pályázat teszi lehetővé.

Idén márciusban megalakult a *Balatonfüred és Kistérsége Civil Hálózat*.

A hálózat életre hívása a civil társadalom erősítését, a Balatonfüred és környéki civil szervezetek közösségi szerepvállalásának aktív segítségét kívánja szolgálni. A hálózat központi célja az, hogy olyan együttműködési rendszer alakuljon ki a kistérségben, amely az érintett civil szervezetek részére folyamatosan lehetőséget biztosít a jövőben a közös érdekérvényesítésre, szakmai kooperációra, az önkormányzati és államigazgatási szervekkel való együttműködésre. Az elnök asszony sikerük egyik forrásának tekintti, hogy meg tudták szólítani a helyi lakosságot. Ugyanakkor fontosnak tartja a civil szervezetek tartós területi és szakmai együttműködésének előmozdítását, a hosszú távra szóló, kölcsönös információs és együttműködési rendszerük megalapozását, valamint az ehhez szükséges feltételek javítását.



Ezt a sokrétű és felelősségteljes civil munkát nem lehet szakmai ismeretek nélkül végezni.

Az elnök asszonytól Tarnai Katalin elnökségi tag vette át a szót, aki rendkívüli empátiával mutatta be – mint borlovag rendi tag – a Balaton-felvidék értékeit, a finom borokat, az újjáalakuló magyar borkultúrát. Kellems személyisége, báros hangja, finom megjelenése mindnyájunkat elvarázsolt, s együtt idéztük fel MTV-s műsorait, pl. az Aranyfüstöt.

Kedves színfoltja volt az estnek, hogy a harmadik elnökségi tag egy Jászkisérrel elszármazott fiatalasszony volt, Bazsóné Irénke, aki jelenleg is gyakori, élő kapcsolatot ápol a jászságiakkal. Mindannyian szívesen válaszoltak a feltett kérdésekre, s ígéretet tettek arra, hogy ellátogatnak hozzánk a Jászságba is.

Augusztus 15-én Badacsonytördemicre mentünk, ahol betekintést nyerhettünk a Falunapok rendezvényeire: VI. Szürkebarát Bor és Szürkemarha Gulyásfőző Versenyre. A településen egykor szőlőbirtokkal rendelkező író, Herczeg Ferenc emlékkiállítását is megtekintettük, amelynek külön értéke volt, hogy a magántulajdonban lévő tárgya-

kat a kiállításra kölcsön adták. A kiállítás tárlatvezetője nem kis meglepetésünkre jászsági családi kötelékekkel rendelkezik – így itt is ígéretet kaptunk a viszontlátogatásra. A kiállítást Vollmuth Péter polgármester nyitotta meg s szívélyesen invitáltak, legyünk máskor is vendégeik.



Fotók: Kovács Béláné, Perő Magdolna

Majd a tapolcai kistérség egyik gyöngyszemével, a Káli medencével ismerkedtünk, s itt is különösen egy kis településsel, Mindszentkállával. Sz. Tóth János, az MNT elnöke látta vendégül kis csapatunkat aki – nagyszüleitől örökölt – múzeumnak is beillő házában fogadott bennünket, és mesélt a tájról, az itt élő emberekről, a helyi civil életéről.

Mindnyájunkra nagy hatást tett a találkozás, a szép környezet, a hagyományok ápolása és a legkorszerűbb európai gondolkodás.

Sietve buszra szálltunk, hogy le ne vesszük az esti Szentbékállai templomi koncertet, amely az idei Szentbékállai Nyár 9. hangversenye volt.

Műsora pedig: Handel: Esz-dúr Concerto
Handel: F-dúr Szvit
Telemann: 12. Szólófantázia
Haydn: Darabok zenélő órára
Haydn: C-dúr Concerto

Közreműködők: Pintér László – oboa
Gajdos Imre – orgona

Műsorvezető: Kovács Géza, aki jelenleg is a Nemzeti Filharmonikusok főigazgatója, s a fellépő művészek pedig a Grazioso Kamarazenekarának tagjai voltak.

A hangversenyt követően Szentbékállai polgármestere, Sárvári Attila és a helyi lakosok invitálták a vendégeket egy kis beszélgetésre, amely során megtudtuk, hogy ez a tíz hangversenyből álló sorozat a helyi vállalkozók, civilek és az önkormányzat összefogásaként jött létre.

Sokáig emlékezetes marad mindannyiunk számára az oboa és az orgona hangja, a kedves fogadtatás, a jó hangulat.

Augusztus 16-án délelőtt a szepezdi népfőiskolán egy műhelymunkát tartottunk, összegeztük az eddigi tapasztalatokat, hogy mit is tanulhattunk a Balaton felvidéki szervezetektől, feltártuk a további lehetőségeinket az együttműködések terén. Végezetül egy balatonfüredi sétát követően Balatonarácson ismét találkoztunk a NABE képviselőjével, akit várunk a Jászságba.

Nagné Kiss Mária, Kovács Béla

Tarnóvi híreket hoztak az íjások nyilai

Nem akartunk hinni a szemünknek – magyar nyelvű tarnóvi újságot tartva a kezünkben – amelyet a Jász Íjásoktól kaptunk. Az újság szinte teljes terjedelmében Bem tábornokról s földi maradványainak Tarnóba érkezésének megemlékezéséről szólt, amely 1929-ben, tehát 80 éve történt. A fotón Petőfi Sándor szobra látható, amely Magyarországon készült és a városnak került ajándékozásra, hiszen „Bem Józsefnek Tarnóban is szüksége avn az adjunktusra”.

Tarnó a „legmagyarosabb lengyel város” – idézve a polgármester szavait. Hogy miért is – örömmel tudatjuk olvasóinkkal a későbbi lapszámunkban. Előzetesen csak annyit, hogy a Tarnóvi Magyar Baráti Társaság a legrégebbi ilyen jellegű szervezet Lengyelországban, az 1956. évi forradalom leverése után alakult meg a magyarokkal történő szolidaritás jegyében. A megalakulásról, a több mint félévszázados munkáról, a nyelvet, kultúrát, történelmet őrző sokféle kezdeményezésről hamarosan beszámolunk.

Szerkesztőség



Fotó: Károlyiné Wagner Katalin